

A Kúria a dr. Rozs Attila ügyvéd által képviselt szám székhelyű felperesnek a dr. Kende Tamás ügyvéd által képviselt szám székhelyű alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt a Zala Megyei Bíróságon 4.G.40.176/2008. szám alatt folyt, és a Győri Ítéltábla Gf.II.20.022/2011/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 180.000 (Egyszáznyolcvanezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára, az adóhatóság felhívására 626.600 (Hatszázhuszonhatezer-hatszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes az alperessel 2004. július 10-én kötött „megbízási szerződés”-sel 42.000.000 db borsodi sörösüveg-címke sorszámmal történő ellátását vállalta 20 fillér + ÁFA/db díjért. A szerződéskötést megelőzően a felperes több színű festékekkel nyomtatott mintát bocsátott az alperes rendelkezésére, amelyekből az alperes választotta ki a neki megfelelő zöld színűt. A szerződés 4. pontjában a felek kijelentették, hogy a véglegesnek tekintett címkék tulajdonságai a próbasorszámozáskor megfeleltek az alperes által elvártaknak, és a felperes „a további gyártás minőségi vizsgálatakor ezeket az íveket etalonnak tekinti”. Kikötötték, hogy az alperes a felperesnek felróható okból minőségileg kifogásolt címkéket visszaszállíttatja, aki azt jóváírni és megsemmisíteni köteles, míg a kifogásolt, de felhasználásra került címkék árából 10 %-os árengedményt köteles adni.

2004. július 28-ig a felperes 20.000.370 db címke sorszámozását végezte el. Az alperes 2004. július 29-én minőségi kifogást

jelentett be, mivel a címkékről a felragasztást követően eltűnt, illetve elhalványodott, és olvashatatlaná vált a számozás, és így alkalmatlanná vált a promóciós célra. 2004. augusztus 12-én a felek megállapodtak, hogy a felperes az addig alkalmazott zöld színű vízbázisú festékekkel a gyártást leállítja, és új fekete színű festékekkel végzi el a sorszámozást.

Az alperes a felperes hibás teljesítésére hivatkozva nem fizette meg a felperes - korábbi jogviszonyból származó - 1.312.500 forintról, valamint a perbeli jogviszonyból eredő 2.368.866 forintról, és 8.967.827 forintról szóló számláját, míg két számláját késedelmesen egyenlített ki.

A felperes keresetében 12.668.758 forint vállalkozói díj, valamint az egyes részösszegek után eltérő időpontoktól meghatározott mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, és díjleszállítás valamint kártérítés jogcímén beszámítási kifogást terjesztett elő 10.442.886 forint erejéig. Arra hivatkozott, hogy a felperes a vállalkozási szerződést hibásan teljesítette, mivel az általa alkalmazott „vízbázisú” festékekkel készített sorszámok a sörüvegekre történt felragasztást követően elhalványodtak, eltűntek, felismerhetetlenné váltak.

A bíróság jogerős ítéletével 2.225.872 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest a felperes javára, míg ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A jogerős ítélet indokolása szerint a felek 2004. július 10-én - az elnevezéstől függetlenül - vállalkozási szerződést kötöttek, amelyben a felperes munkával elérhető eredmény létrehozását vállalta, és felelősséggel tartozott az elvállalt munka eredményességéért. A bíróság megállapította, hogy a felperes a vállalkozási szerződést hibásan teljesítette, mivel az általa készített sorszámozás a felhasználás során elhalványult. A bíróság kifejtette, hogy a vállalkozónak a szakismeretei alapján a teljesítés sikeressége érdekében olyan mértékben kell megvizsgálnia a teljesítéshez felhasználásra kerülő anyagot, amelyből kiderülhet, hogy az alkalmas-e a megrendelő szerződés szerinti érdeke kielégítésére. A bíróság a bírói gyakorlatra utalva rámutatott, hogy ennél a szerződéstípusnál a megrendelő laikusnak, míg a vállalkozó szakismeretekkel rendelkezőnek tekintendő; a Ptk. 392. § (3) bekezdésében meghatározott figyelmeztetési kötelezettség a vállalkozót abban az esetben is terheli, ha a megrendelő maga is szakvállalkozó. Ezért, ha a vállalkozó - mint szakcég - elmulasztja a megrendelő által a teljesítésre kiválasztott anyag elvárható gondosságú és terjedelmű megvizsgálását, a teljesítést gátló és veszélyeztető hibák felismerését, és a megrendelő ezzel kapcsolatos

figyelmeztetését, akkor kártérítési felelősséggel tartozik.

A jogerős ítélet indokolása szerint a vállalkozási szerződés alapján a megrendelő alperest ugyan ellenőrzési kötelezettség terhelte, azonban a vállalkozót a felelősség alól nem mentesíti, ha a megrendelő az ellenőrzést elmulasztotta, vagy nem megfelelően végezte el. A jogerős ítélet értelmében a felperes részéről a végfelhasználó ismeretében nem ütközhetett akadályba az alkalmazott festék - felhasználási cél szerinti - alkalmasságának megvizsgálása. A felperes ezért nem hivatkozhat eredménnyel arra, hogy nem ismerte a sörcímkék felhasználási célját. A bíróság dr. E. I. és S. J. igazságügyi szakértők egybehangzó véleménye alapján a felperes hibás teljesítését megállapította, erre figyelemmel az alperes beszámítási kifogását eredményesnek ítélte, és az alperest a kereseti követelés és a megalapozott beszámítási kifogás különbözeteként adódó összeg megfizetésére kötelezte a felperes javára.

A jogerős ítélet ellen a keresetet elutasító rendelkezés tekintetében a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel, ebben a körben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az alperes kereseti kérelme szerinti marasztalását kérte.

Előadta, hogy 2004-ben az alperes megbízásából Heineken sörcímkék sorszámozását végezte a perbelivel megegyező festékekkel, azonban ezen címkék tekintetében minőségi kifogás az alperes részéről nem merült fel. Részletezte, hogy a perbeli szerződés megkötése előtt miként történt a festék kiválasztása. Kiemelte, hogy az alperes a mintaívek közül választotta ki a neki megfelelőt, és ő a minta szerinti teljesítést vállalta.

Szerinte kifejezetten megkérte az alperest, hogy vizsgálja meg; a lakkal reakcióba lép-e a sorszám festéke, továbbá az alperes végezzen a mintaívekkel próbatermelést. Arra hivatkozott, hogy egyrészt nem volt kötelezettsége a sorszám és a lakk, illetve a ragasztó, illetve mindezek együttes kémiai reakciójának a vizsgálata, mivel az alperes nem is közölte a címkék felhasználási technológiáját, másrészt az alperes zárt el ún. fedőlakkréteggel a címkékre felvitt sorszámokat.

Előadta, hogy sem az árajánlat megadásakor, sem a sorszámozás folyamata során nem volt ismert számára a végfelhasználó személye, illetve az ő konkrét technológiai eljárása. Kiemelte, hogy az általa felvitt sorszám önmagában nem halványult el. Idézett a szerződés szövegéből, és kifejtette, hogy az alperes részére ún. minta szerinti gyártást volt köteles teljesíteni. Érvelése értelmében a megkötött „megbízási szerződés” ún. vegyes, atipikus szerződés, amely alapján őt nem terhelte eredményfelelősség, ugyanakkor a szerződés 6. pontja kifejezetten tartalmazta, hogy az

alperes volt köteles az áru átvételekor az ellenőrzést elvégezni. Szerinte ha az alperest kár érte, úgy azt a saját felróható magatartására lehet visszavezetni. Arra is hivatkozott, hogy a Ptk. 305/A. §-a alapján is fennáll az alperes felelőssége, mivel amennyiben a nagy szakmai tapasztalattal rendelkező alperes a dr. E. I. szakértő által ajánlott „vízbemerítéses” próbát elvégezte volna, úgy azonnal felismerhette volna, hogy vízzel érintkezve a sorszám elhalványul.

Előadta, hogy a perben eljáró mindhárom szakértő egybehangzóan megállapította, hogy a festékek állékonysága szempontjából nem az a releváns, hogy vízbázisú, vagy szerves oldószeres. Vitatta S. J. szakértő eljárását, és az általa levont következtetéseket. Szerinte nem alkalmazott rossz festéket, a hiba a felhasználási feltételekben keresendő. S. J. és dr. E. I. szakértők szakvéleményével szemben dr. D. Z. szakértő véleményére hivatkozott, és sérelmezte, hogy a bíróság azt figyelmen kívül hagyta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felek 2004. július 10-én - az elnevezéstől függetlenül - vállalkozási szerződést kötöttek, amelyben a felperes sörösüveg címkék sorszámozását vállalta, és szavatossági felelősség terhelte az elvállalt munka eredményességéért. A nem vitás tényállás szerint a címkéken a felragasztást követően elhalványodott, illetve olvashatatlaná vált a számozás. Dr. E. I. és S. J. szakértők egyetértőleg állapították meg, hogy a bekövetkezett hiba a felperes teljesítésére vezethető vissza. Dr. E. I., dr. D. Z. és S. J. szakértők egymás szakértői véleményét megismerték, és ennek megfelelően terjesztették elő nyilatkozataikat.

Miután dr. E. I. szakértői véleménye és dr. D. Z. szakértői véleménye között ellentét volt, a bíróság a Pp. 182. § (3) bekezdésének megfelelően kirendelte S. J. szakértőt. A szakértők a bíróság és a felek kérdéseire, észrevételeire válaszoltak. A bíróság dr. E. I. és S. J. szakértők aggálytalan szakértői véleménye alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a tényállás, és jutott arra a következtetésre, hogy a felperes hibásan teljesített.

A bíróság az irányadó bírói gyakorlatra helytállóan hivatkozva fejtette ki, hogy a felperesnek kellett meggyőződnie arról, hogy a kiválasztott minta szerinti festék a szerződés szerinti célra alkalmas, és a vállalkozót a felelősség alól nem mentesíti, ha a megrendelő az ellenőrzést elmulasztotta, vagy nem megfelelően végezte el.

Az eljárás során nem merült fel arra utaló bizonyíték, amelyből arra lehetne következtetni, hogy az alperes az alkalmazott festék hibáját a szerződéskötés időpontjában ismerte, vagy azt ismernie kellett volna.

Á. J. a felperes ügyvezetője a 2005. június 16-án tartott tárgyaláson a ... sorszámu jegyzőkönyvben rögzítetten előadta, hogy „amikor a megrendelés történt, akkor már tudtuk, hogy sörösüveg címkéről van szó, ez egyértelműen kiderült a feliratokból”. S. J. szakértő a ... sorszám alatt csatolt szakértői véleményében megállapította, hogy „palackos italok címkézésénél mindig megjelenik a rögzítő ragasztóanyag, és a tisztítófolyadék, vagy maga a palackozott ital féleség megjelenése, illetve a megjelenés lehetősége. Előfordulhat jeges vízben hűtés, párakicsapódás, stb.. Ha ezt figyelembe vesszük, már pedig figyelembe kell venni, a nyomdaipari gyakorlat is így tesz, úgy nem fordulhat elő, hogy italcímke gyártásához víz hatására elhalványuló festéket alkalmazzunk”.

A felperes által alkalmazott festékekkel a sorszámozás elhalványult, eltűnt így a felperes által sorszámozott címke nem volt alkalmas arra a promóciós célra, amelyre más - hasonló sorszámozással ellátott - sörcímkét rendszerint használnak. A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló és okszerű mérlegelése eredményeként jutott arra a következtetésre, hogy a felperes hibásan teljesített, és a kártérítési felelősség alól nem tudta magát kimenteni. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok eltérő értékelésének (az ún. felülmérlegelésnek) pedig nincs helye (BH 1999.44.).

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte a felperest az alperes részére a felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, míg a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint a feljegyzett felülvizsgálati illeték viselésére.

Budapest, 2012. február 23.

Dr. Fehér Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Bartal Géza s.k. előadó

bíró, Dr. Rédei Anna s.k. bíró